

OPPERVLAKTEBERGINGSPROJECT IN DESSEL

Opendeurdag op de oppervlaktebergingsite lokt meer dan 1400 bezoekers

Op zondag 29 september stelde NIRAS de oppervlaktebergingsite in Dessel open voor het publiek. Ondanks het herfstige weer werd de opendeurdag een succes: ruim 1400 bezoekers ontdekten via een bewegwijzerde wandeling hoe het laag- en middelradioactieve kortlevende afval in België over enkele jaren geborgen zal worden.

De opendeurdag op de toekomstige bergingsite was een initiatief van NIRAS en de partnerschappen STORA en MONA. "Een wandeling van zo'n vijf kilometer leidde langs de verschillende werven op de site", zegt Geert Sannen van NIRAS. "Onderweg viel er heel wat te beleven. Straatartiesten, optredens van lokale muziek- en dansverenigingen en een zoektocht voor kinderen maakten er een levendige tocht van."

Het tafelblad van Tabloo

Bezoekers konden een kijkje nemen bij het toegangsgebouw (de 'toegangscluster'), het terrein waar

de bergingsmodules zullen komen en de werf van de caissonfabriek. Die laatste zal de betonnen kisten of caissons produceren waarin het radioactieve afval wordt verpakt.

Ook de Installatie voor de productie van monolieten (IPM), waar het afval in de caissons zal worden geplaatst, was uitzonderlijk open voor het publiek. "De IPM vormde het decor voor de kunsttentoonstelling 'Learning from Deep Time' die tot stand kwam in samenwerking met Z33 - Huis voor Actuele Kunst in Hasselt en het Studiecentrum voor Kernenergie (SCK·CEN)."

De laatste werf op de tocht was die van bezoekerscentrum Tabloo. Een trap tussen de stellingen leidde er naar het betonnen tafelblad waar in de toekomst onder meer een interactieve expo komt. Over enkele jaren zal de expo jong en oud informeren over radioactiviteit en het beheer van radioactief afval.

De opendeurdag op de oppervlaktebergingsite trok heel wat bezoekers uit de ruime regio rond Dessel. Ze reageerden erg enthousiast op het initiatief, zoals blijkt uit de reacties op de volgende pagina.

Bezoekers van de opendeurdag konden een kunsttentoonstelling bijwonen in een toekomstige nucleaire installatie.

WIST JE DAT ...

NIRAS en Belgoprocess investeren in extra opslagruimte op de site in Dessel?

“We vonden de uitleg over het bergingsproject erg duidelijk. Een wandeling maken op een streng beveiligde site doe je bovendien niet elke dag.”

FAMILIE LENAERTS (OUD-TURNHOUT)

“De werf van bezoekerscentrum Tablooo ken ik al. Daar zit ik elke dag in de torenkraan. Ik ben dus vooral benieuwd naar de andere werven op de site.”

MARIO MARIJNISSEN (RIJKEVORSEL)

“We hopen wat meer op te steken over hoe het radioactieve afval in België op lange termijn beheerd zal worden.”

LOUIS LEMMENS EN ANDRÉ VAN POPPEL (PEER)

Voortgang van de werven op de bergingsite

Om de oppervlaktebergingsinstallatie te mogen bouwen en daarna in gebruik te nemen, heeft NIRAS een nucleaire vergunning en een omgevingsvergunning nodig. De openbare onderzoeken voor beide vergunningen zijn aan de gang. Intussen gaat de bouw van enkele andere onderdelen van de bergingsite gestaag verder.

Tijdens de openbare onderzoeken krijgt de lokale bevolking de kans om opmerkingen te formuleren bij het oppervlaktebergingsproject. De inwoners van Dessel, Mol, Retie, Kasterlee en Geel kunnen zich uitspreken over de nucleaire vergunningsaanvraag die werd ingediend bij het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC). De

Desselaars krijgen tot en met 21 december ook inspraak in de aanvraag van de omgevingsvergunning.

In afwachting van beide vergunningen startte NIRAS alvast met de bouw van vier onderdelen van de bergingsite. De meeste van die werven gingen eerder dit jaar of nog vroeger van start, en zijn sindsdien flink opgeschoten.

De ruwbouw van de Installatie voor de productie van monolieten (IPM) is klaar. De aannemers zijn nu volop bezig met het plaatsen van de ventilatie, de elektriciteit en andere technieken.

De betonnen tafelstructuur van bezoekerscentrum Tablooo staat zo goed als overeind. De rest van het gebouw is houtskeletbouw. Daarmee gaat de aannemer begin 2020 van start.

BOSCOMPENSATIE AAN DEN DIEL IN DESSEL

“We kiezen bewust voor streekeigen soorten”

Om ruimte te maken voor de bouw van de bergings-modules en de caissonfabriek werd op de oppervlakte-bergings-site een dennenbos van ongeveer 11 hectare geroid. Dat compenseert NIRAS door nieuwe natuur alle kansen te geven op verschillende terreinen aan Den Diel in Dessel.

NIRAS, het Desselse partnerschap STORA, het agentschap Natuur en Bos, leden van de Desselse milieuraad en Regionaal Landschap Kleine en Grote Nete hebben zich verenigd in een werkgroep die het herbebossingsproject in goede banen leidt. Bart Claes van STORA, die de werkgroep voorzigt: “Het doel van onze werkgroep is om de geroide dennenbomen elders te vervangen door hoogwaardige loofbossen. We kijken daarbij naar het hele plaatje: zowel de planten als de dieren in het nieuwe stuk natuur moeten alle kansen krijgen.”

Biodiversiteit stimuleren

Antonio Waffelaert van NIRAS legt uit hoe de boscompensatie verloopt: “We compenseren de geroide bomen op vijf zones aan Den Diel in Dessel. De percelen maken deel uit van het Natura 2000-netwerk: een Europees netwerk van gebieden waar beschermde habitats en soorten in stand worden gehouden. Afgelopen zomer voerden we er voorbereidende grondwerken uit zoals maaien met een klepelmaaier, frezen en ploegen. Zo maakten we de terreinen klaar voor beplanting.”

“Zo’n 6 hectare werd ingezaaid met bloemenmengsels”, weet Bart Claes. “De bloemen – onder andere gele mosterd, zonnebloem en boekweit – zorgen voor meer biodiversiteit en een omgeving waarin insecten, vogels, kleine en grote zoogdieren

goed kunnen gedijen. In de zomer en in de herfst leverden de bloemen bovendien een prachtig uitzicht op. Hun zaden vormen ook een voedselreserve voor tal van dieren.”

Aanplant én spontane herbebossing

Afgelopen november werden de eerste twee hectare bomen aangeplant aan het oude voetbalveld bij Groesgoor en aan de Springputten (zie kaartje). Dat gebeurde tijdens de babyboomplantdag van de Desselse Gezinsbond. Antonio Waffelaert: “We kiezen bij het aanplanten bewust voor streekeigen bomen zoals zwarte els, wintereik, lijsterbes en linde. Waar dat mogelijk is, komt er ook een bosrand met struiksoorten als hazelaar, meidoorn, sleedoorn en spork.”

Op sommige terreinen schieten dan weer spontaan inheemse loofbomen op. “Daar kiezen we voor spontane herbebossing”, zegt Bart Claes. “Bomen die vanzelf zijn beginnen groeien, hebben immers een grotere kans om te overleven. Het merendeel van de resterende terreinen wordt in het najaar van 2020 herbebost.”

Tot 2025 blijft NIRAS instaan voor het onderhoud van het nieuwe bos. Daarna neemt de gemeente Dessel het beheer van de terreinen over. De werkgroep zal verdere beheermaatregelen voorstellen om die overdracht vlot te laten verlopen.

Aan de Springputten werd gele mosterd gezaaid om onder meer een bijenvriendelijke omgeving te creëren.

Overzicht herbebossing

1. 'Oud voetbalveld'
 2. 'Witte haas'
 3. Tegen Diel
 4. Springputten
 5. Puttendijk
- infopanelen

Wintereik en linde voor de jongste Desselaars

Op zondag 17 november organiseerde de Desselse Gezinsbond zijn jaarlijkse babyboomplantdag. Alle Desselse gezinnen waar tussen 1 juli 2018 en 30 juni 2019 een kindje geboren werd, waren uitgenodigd. Als locatie werd dit jaar gekozen voor het terrein aan het oude voetbalveld bij Groesgoor dat NIRAS samen met STORA en andere partners zal herbebossen. De herbebossing gebeurt daar in twee fasen. De babyboomplantdag maakte deel uit van de eerste fase: de aanplant van zo’n tweehonderd jonge bomen, vooral wintereik en linde. De tweede fase staat gepland in het najaar van 2020.

EXTRA OPSLAGRUIMTE BIJ BELGOPROCESS

Eerste steen gelegd op de site in Dessel

De eerstesteenlegging van de uitbreiding van het opslaggebouw vond plaats op 29 november, in aanwezigheid van Marnix Braeckeveldt (NIRAS, 3e van links) en Wim Van Laer (Belgoproces, 5e van links).

NIRAS en Belgoproces investeren de komende jaren in extra opslagcapaciteit voor radioactief afval. Er worden drie nieuwe gebouwen opgetrokken op de site in Dessel. De eerste werf, voor de uitbreiding van een opslaggebouw voor laagactief afval, ging onlangs van start.

“De extra module die nu wordt gebouwd, zal plaats bieden aan vijfduizend afvalvaten.”

LEN HODGES, BELGOPROCESS

Het radioactieve afval in ons land ligt vandaag veilig opgeslagen bij Belgoproces in Dessel, de industriële dochteronderneming van NIRAS. Het laag-, middel- en hoogactieve afval wordt er apart bewaard in aangepaste opslaggebouwen. Aan een van die gebouwen, een opslaggebouw voor laagactief afval, is het sinds kort drukker dan gewoonlijk.

Extra module

“Dat komt omdat we het gebouw aan het uitbreiden zijn met een extra opslagmodule”, zegt Len Hodges van Belgoproces. “Die zal plaats bieden aan vijfduizend vaten met laagactief afval. De uitbreiding is nodig om de periode tot de opstart van de oppervlaktebergingsinstallatie te overbruggen. In die installatie wordt de komende

HINDER BEPERKEN

Tijdens de bouwprojecten zullen de komende jaren heel wat materialen en grondstoffen aangevoerd worden. Om de aannemers een vlotte toegang te verlenen tot de site werd een tijdelijke weg aangelegd. Die verbindt de site met het bedrijventerrein Stenehei in Dessel.

De nieuwe toegangsweg zorgt er ook voor dat de omliggende wegen minimale hinder zullen ondervinden van stilstaand verkeer. Vrachtwagens die materiaal komen lossen, kunnen immers terecht op een wachtzone aan het einde van de toegangsweg. Zo hoeven ze niet aan te schuiven op de openbare weg.

decennia al het laag- en middelactieve kortlevende afval in België geborgen, maar de bijbehorende vergunningsprocedure neemt meer tijd in beslag dan verwacht. Met deze module anticiperen we dus op een mogelijk capaciteitsprobleem.”

Eind november werd de eerste steen van de uitbreiding gelegd. Volgens de huidige planning zullen de werken ongeveer een jaar duren, zodat de nieuwe module in het voorjaar van 2021 in gebruik genomen kan worden. “We hebben de aannemers erop gewezen dat ze materialen en grondstoffen kunnen aanvoeren via het kanaal. Er werd ook een toegangsweg aangelegd tussen de site en het nabijgelegen bedrijventerrein. Zo zorgen we ervoor dat de omliggende wegen zo weinig mogelijk hinder ondervinden van stilstaande vrachtwagens (zie kader).”

Nieuw gebouw voor vaten met gelvorming

Naast de extra module komt er binnen enkele jaren nog een opslaggebouw bij op de site in Dessel. Daarin zullen de vaten met laagactief afval bewaard worden waarop in 2013 gelvorming werd ontdekt. “Meteen na die vaststelling startte NIRAS een intensief onderzoeksprogramma op. Daaruit bleek dat de gelvorming veroorzaakt werd door een chemische reactie in het beton dat het radioactieve afval inkapselt, een zogenaamde ‘alkali-silica-reactie’”, zegt Len Hodges.

“Hoewel de gelvorming geen gevaar oplevert voor mens en milieu, voldoen de afvalvaten niet aan de voorwaarden om in de oppervlaktebergingsinstallatie te komen. Er zijn zo’n 5600 vaten die een risico lopen op gelvorming. Het nieuwe gebouw zal toelaten om die veilig op te slaan, te inspecteren en op te volgen in de tijd. Ondertussen onderzoekt NIRAS verder hoe de vaten op lange termijn beheerd kunnen worden.”

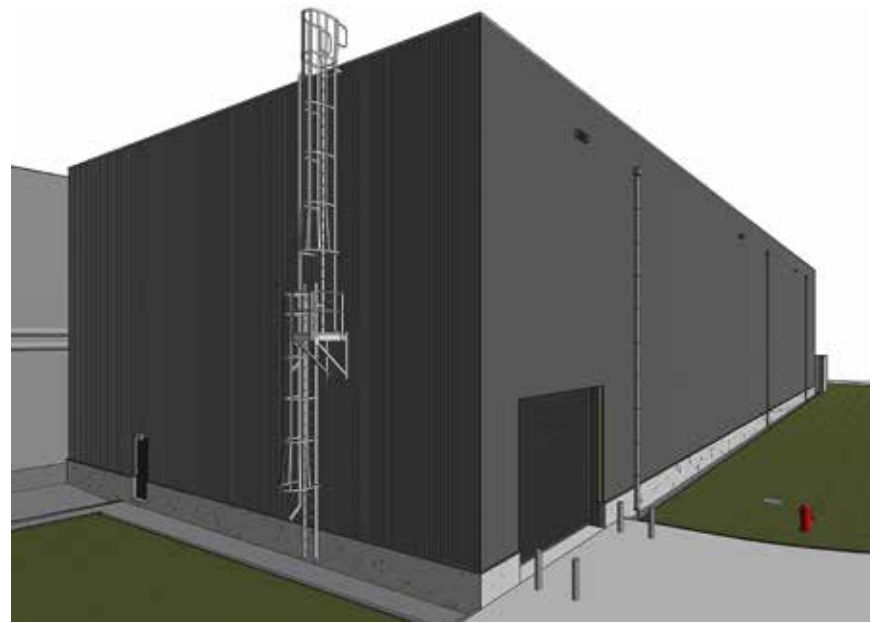
De bouw van het nieuwe opslaggebouw begint eind 2020. Ongeveer drie jaar later zullen de eerste afvalvaten er terecht kunnen. De nucleaire vergunning voor het gebouw werd alvast aangevraagd bij het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC). De Wetenschappelijke Raad voor Ioniserende Stralingen, een onafhankelijk orgaan waarin leden met nucleaire expertise zetelen, buigt zich nu over die aanvraag. De aanvraag voor de omgevingsvergunning, verplicht bij de bouw van elk nieuw gebouw, wordt deze winter ingediend samen met een project-milieueffectrapport.

Receptie- en opslagcentrum

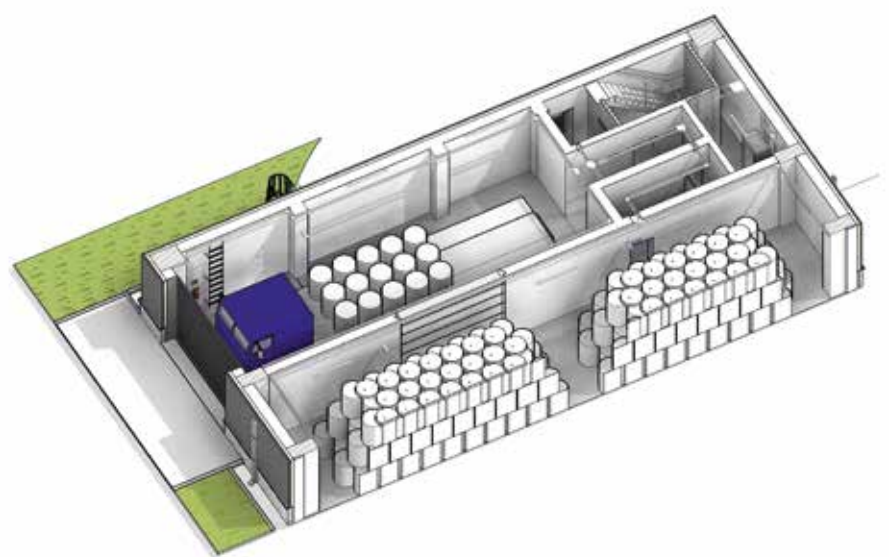
NIRAS en Belgoprocess laten tot slot een receptie- en opslagcentrum (ROC) bouwen. Dat wordt een polyvalent gebouw waarin verschillende types radioactief afval opgeslagen kunnen worden in afwachting van hun verwerking. Len Hodges: “Het ROC zal toelaten om het afval dat toekomt bij Belgoprocess eenvoudiger te controleren en te sorteren. Daarna kan het afval zijn weg verderzetten naar de aangepaste verwerkingsinstallaties op de site.”

Het ROC zal daarnaast bijdragen aan de veiligheid van de toekomstige oppervlakteberging. “In het gebouw zullen extra controles plaatsvinden van de afvalvaten die naar de bergingsinstallatie gaan. De vaten zullen verschillende tests ondergaan om te verzekeren dat ze geschikt zijn voor berging.”

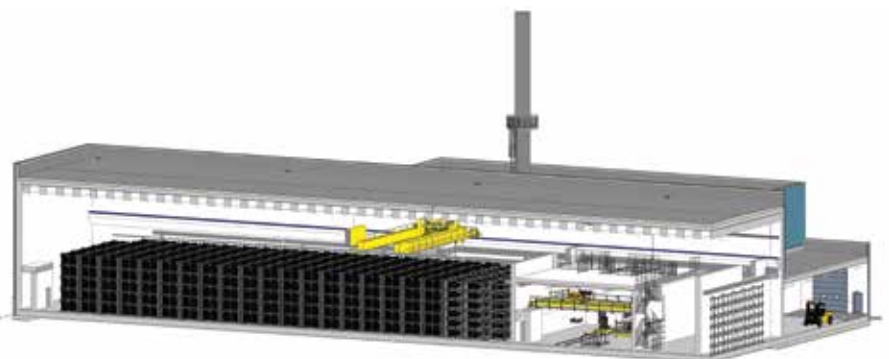
De bouw van het ROC is nog niet voor morgen. Momenteel ronden de ingenieurs de technische studies af. In een volgende stap zal Belgoprocess een vergunning voor het gebouw aanvragen bij het FANC. Als alles vlot verloopt, kan de werf voor het ROC in de loop van 2021 van start gaan.

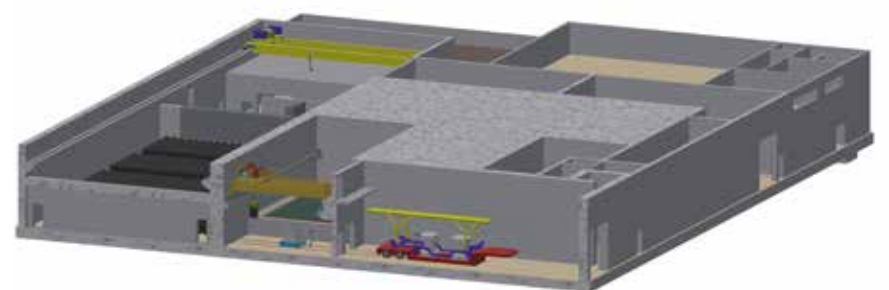
De extra opslagmodule in buitenaanzicht.

De uitbreiding van het opslaggebouw is nodig om de periode tot de opstart van de oppervlakteberging te overbruggen.

De vaten met laagactief afval waarop in 2013 gelvorming werd ontdekt, worden binnen enkele jaren opgeslagen in een nieuw gebouw.

Een receptie- en opslagcentrum (ROC) zal toelaten om het afval dat toekomt bij Belgoprocess eenvoudiger te controleren en te sorteren.

Duurzame aanbesteding stimuleert (lokale) sociale tewerkstelling

Afgelopen zomer liep het contract af voor het groenonderhoud op de sites van Belgoprocess in Dessel en Mol. Er werd een nieuwe aanbesteding uitgeschreven, met daarin een opvallende voorwaarde: een deel van de opdracht moet uitgevoerd worden door werknemers uit de sociale economie.

De extra clause in de openbare aanbesteding sluit aan bij de maatschappelijke opdracht van Belgoprocess. Jan Claes, die onder andere de schoonmaak, dakwerken en het groenonderhoud op de sites in Dessel en Mol in goede banen leidt, legt uit: "We zijn ons sterk bewust van de rol die we als onderneming spelen in de maatschappij. Waar mogelijk proberen we daarom onder meer werknemers uit de sociale economie in te schakelen. Dat zijn mensen die om uiteenlopende redenen niet zomaar terecht kunnen op de gewone arbeidsmarkt."

Langlopend engagement

Belgoprocess doet al langer een beroep op zulke kansengroepen, bijvoorbeeld voor eenvoudige fietsherstellingen. Maar de nieuwe aanbesteding voor het groenonderhoud gaat nog een stap verder. "We namen in het lastenboek op dat de aannemer die het groenonderhoud op zich neemt, een deel van de opdracht moet laten uitvoeren door mensen uit de sociale economie, zoals werknemers van een maatwerkbedrijf. Omdat het contract een looptijd heeft van vier jaar, engageren we ons meteen ook voor een lange periode."

Het project is een primeur voor Belgoprocess. "Het is voor ons de eerste keer dat we op deze manier een beroep doen op de sociale

economie. We zijn daarom niet over één nacht ijs gegaan om te beslissen wie de opdracht zou krijgen. Uiteindelijk kwam het tijdelijke samenwerkingsverband tussen Tuinarchitectuur Verbruggen uit Mol en maatwerkbedrijf vzw De Sprong uit Meerhout als beste uit de openbare procedure."

Duidelijke werkverdeling

Beide partijen gaan aan de slag volgens een duidelijke werkverdeling. De werknemers van Tuinarchitectuur Verbruggen nemen het groenonderhoud binnen de interne perimeter voor hun rekening. Dat is de zone waar je enkel met een bijzondere toelating mag komen. Ook taken die weekendwerk vereisen, zoals het rooien van bomen, worden door hen uitgevoerd. Het maatwerkbedrijf staat op zijn beurt in voor de taken buiten de interne perimeter.

De ploeg ging afgelopen zomer van start. Met succes: zowel de tuinaannemer, het maatwerkbedrijf als Belgoprocess zijn erg tevreden over de samenwerking. "In het begin was het een beetje zoeken, maar dat is normaal", zegt Jan Claes. "We kunnen spreken van een succesvol initiatief. En dat allemaal dankzij die kleine aanpassing in onze aanbesteding."

"Voor onze medewerkers is dit een prestigieuze opdracht"

Maatwerkbedrijf De Sprong uit Meerhout staat sinds deze zomer mee in voor het groenonderhoud bij Belgoprocess. Voor de betrokken doelgroepmedewerkers is die opdracht een mogelijke opstap naar een reguliere job.

De Sprong vzw heeft een honderdtal mensen in dienst, waarvan de meerderheid doelgroepmedewerkers zijn zoals langdurig werklozen en mensen met een arbeidshandicap. Bart Quirijnen, directeur van het maatwerkbedrijf: "We selecteerden uit onze medewerkers een vast team. Zij gaan enkele dagen per maand langs bij Belgoprocess voor taken als snoeien en onkruid wieden. Omdat veiligheid prioritair is, kregen ze vooraf een opleiding over de veiligheidsmaatregelen. De doelgroepmedewerkers worden tijdens het werk ook permanent begeleid."

Waardering en erkenning

Voor De Sprong heeft de opdracht een duidelijke meerwaarde. "Werken voor Belgoprocess is een prestigieuze opdracht voor onze medewerkers, een klus waar ze veel waardering en erkenning uit halen. Ze komen immers terecht in een werkomgeving met specifieke veiligheidsvereisten en leren tegelijk vaardigheden aan van de tuinaannemer. Dat ze in die nieuwe context goed functioneren, is voor hen een echte opsteker. Het project kan trouwens een springplank zijn om op termijn de stap te zetten naar een reguliere job."

“Voor elk type radioactief afval zorgen we voor een verpakking op maat”

Na het afronden van zijn masterthesis ging Arno Grade aan de slag als onderzoeker bij het Studiecentrum voor Kernenergie (SCK•CEN). Daar leerde hij NIRAS kennen, waar hij intussen al bijna drie jaar transporten van radioactief afval mee in goede banen leidt.

Hoe bent u bij NIRAS terechtgekomen?

“Ik heb NIRAS leren kennen toen ik als onderzoeker werkte aan het SCK•CEN in Mol. Daar was ik binnengerold via mijn masterthesis voor mijn opleiding als industrieel ingenieur chemie. Na afloop van het contract zag ik een interessante vacature bij NIRAS. Daarop heb ik onmiddellijk gereageerd.”

Wat houdt uw job precies in?

“Het transport van radioactief afval vormt een belangrijke schakel in de dienstverlening van NIRAS aan de afvalproducenten. Het maakt ook een groot deel uit van mijn takenpakket: ik werk mee aan uiteenlopende projecten rond het vervoer van het afval. Zo volg ik momenteel een openbare aanbesteding op voor een nieuwe verpakking die zal toelaten om diverse afvalstromen te transporteren, zoals hoogactieve bronnen en middelactief afval van onderzoekscentra. Daar komt heel wat bij kijken. We houden immers rekening met de eisen en verwachtingen van tal van betrokken partijen opdat het transportmiddel op verschillende sites in België ingezet kan worden.”

“Ik steek veel op van de samenwerking met collega’s en externe partners.”

ARNO GRADE, NIRAS

“Voor een ander project buig ik me dan weer over een nieuw transportmiddel voor het vervoer van laagactief afval op de site van Belgoprocess in Dessel. Ik zorg niet alleen voor de coördinatie van die projecten, als ingenieur denk ik ook na over de uitwerking.”

“Daarnaast werk ik op de dienst waar aanvragen van producenten behandeld worden om radioactief afval door NIRAS te laten ophalen. Ik sta meer bepaald in voor de acceptatie van weesbronnen. Dat zijn radioactieve materialen die regelmatig bij schroothandelaars of in recyclageparken worden aangetroffen en waarvan de eigenaar niet gekend is. Denk bijvoorbeeld aan een oud kompas met radiumverf, dat licht geeft in het donker. In samenwerking met het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC) en met erkende deskundigen zorg ik ervoor dat zulke bronnen veilig en correct worden opgehaald.”

Hoe ziet een doorsnee werkdag er voor u uit?

“Mijn werkdagen zijn best afwisselend. Hoewel ik de meeste projecten vanuit ons hoofdkantoor

Arno Grade (NIRAS) werkt onder andere mee aan projecten rond het vervoer van radioactief afval.

in Brussel coördineer, ga ik af en toe ter plaatse bij de producenten voor een inspectie. Of bij Belgoprocess in Dessel, waar het radioactieve afval verwerkt wordt. Als een producent een bijzonder type afval aanbiedt, overleg ik bijvoorbeeld op voorhand met de collega’s van Belgoprocess om te bekijken hoe zij dat afval kunnen verwerken en welk kostenplaatje daaraan vasthangt.”

Speelt veiligheid een belangrijke rol in uw job?

“Veiligheid komt terug in elk aspect van mijn job. Als ik samen met collega’s een inspectie uitvoer bij een producent, volgen we nauwgezet alle geldende veiligheidsvoorschriften. Ook bij het transport van radioactief afval is veiligheid de eerste prioriteit. Zo krijgt elk type afval een verpakking op maat die voldoet aan de Europese transportregels voor het vervoer van gevaarlijke stoffen (ADR). Verpakkingen voor middelactief afval moeten bijvoorbeeld

bestand zijn tegen schokken en brand. Zo blijven ze intact als het transport betrokken raakt bij een ongeval.”

Uit welke aspecten van uw job haalt u de meeste voldoening?

“Zonder twijfel uit de samenwerking met mijn collega’s. We vormen een hecht en gedreven team. Ook uit de samenwerking met externe partners zoals het FANC haal ik voldoening. Daar steek ik elke keer wel iets van op.”

Op welke realisatie bent u het meest trots?

“Elk transport van radioactief afval moet goed verzekerd zijn. Toen ik de opdracht kreeg om de verzekering van enkele transporten in orde te brengen, heb ik alle relevante wetgeving en regels doorgepluisd en heb ik aanbestedingen leren uitschrijven. Dat was allemaal nieuw voor mij. Dat ik die opdracht tot een goed einde heb kunnen brengen, daar ben ik best fier op.”

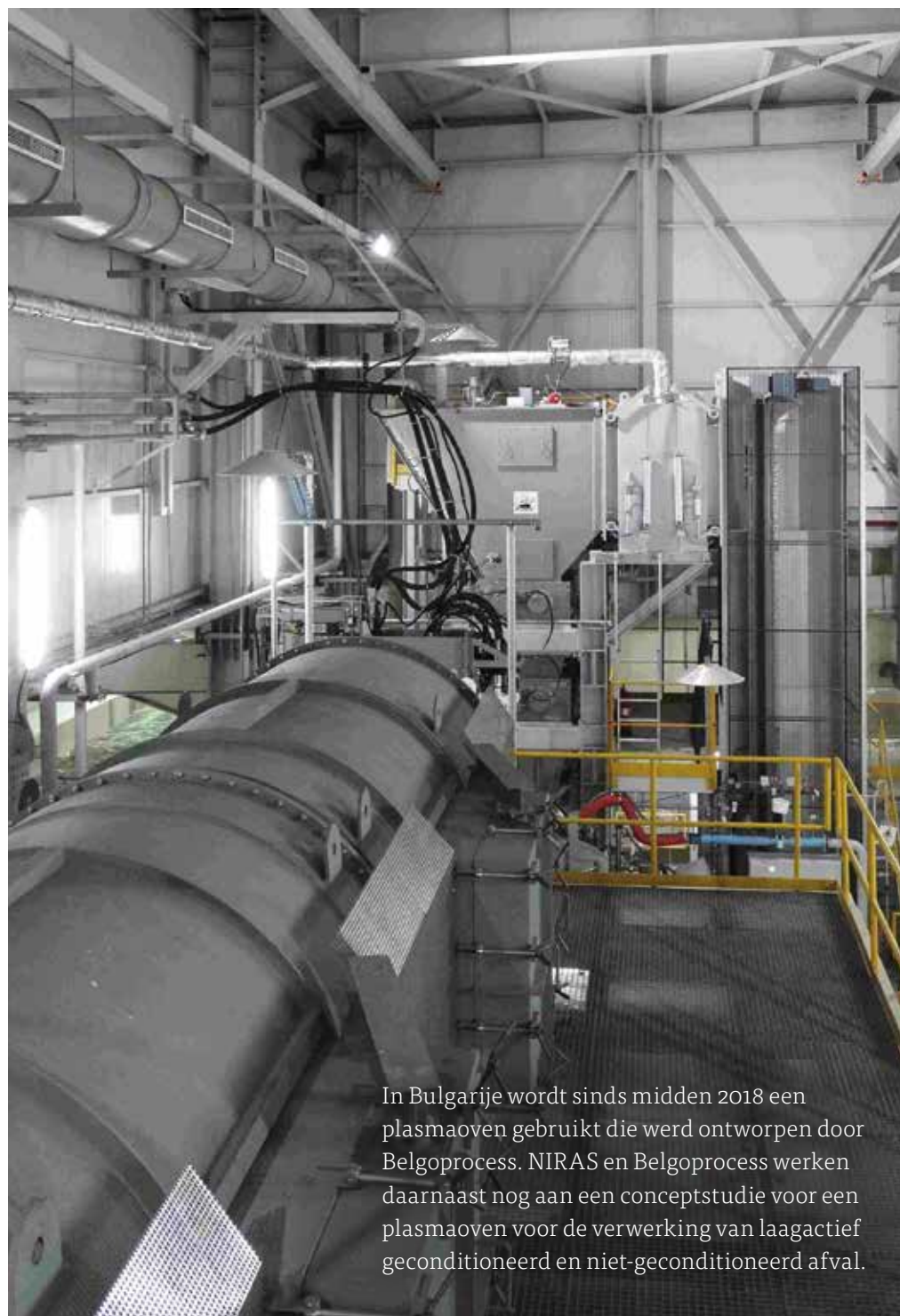
Nieuw onderzoeksproject samen met SCK•CEN

NIRAS zet voortdurend in op het optimaliseren van bestaande technieken voor de verwerking van radioactief afval. In dat kader starten NIRAS en het Studiecentrum voor Kernenergie (SCK•CEN) in Mol eind dit jaar een nieuw onderzoeksproject op: STAB-SLAK.

In het onderzoek wordt nagegaan of verschillende types laag- en middelactief kortlevend afval een verwerking kunnen ondergaan in een plasmaoven waar de temperatuur tot zelfs 1400°C kan bedragen. Het gaat voornamelijk om reeds verwerkt afval dat radiologisch gezien in een oppervlaktebergingsinstallatie kan worden geborgen, maar waarvoor nog niet aangetoond kon worden of het daarvoor geschikt is.

Als NIRAS er niet in slaagt om dat aan te tonen, omdat er bijvoorbeeld te weinig gegevens beschikbaar zijn (zoals voor het historische afval), dan kan een tweede verwerking in de plasma-installatie een oplossing bieden. Het resultaat van zo'n verwerking is een 'plasmaskak': een glasachtig materiaal waarin de radioactieve stoffen geconcentreerd zijn. Op die manier wordt het volume van het afval verkleind. Bovendien krijg je een eindproduct dat chemisch erg stabiel is. De focus van het onderzoek ligt op het nagaan van de stabiliteit van de slakken en van hun geschiktheid voor oppervlakteberging.

Het Energietransitiefonds van de federale overheid financiert het volledige onderzoeksproject. Er wordt een bedrag van 1,28 miljoen euro vrijgemaakt over een periode van vijf jaar. De resultaten van het onderzoek worden na afloop publiek gemaakt.

In Bulgarije wordt sinds midden 2018 een plasmaoven gebruikt die werd ontworpen door Belgoprocess. NIRAS en Belgoprocess werken daarnaast nog aan een conceptstudie voor een plasmaoven voor de verwerking van laagactief geconditioneerd en niet-geconditioneerd afval.

NIRAS WISSELT KENNIS UIT OP FORUM ON STAKEHOLDER CONFIDENCE

In oktober nam NIRAS in Parijs deel aan het jaarlijkse *Forum on Stakeholder Confidence* (FSC). Dat werd al voor de twintigste keer georganiseerd door het Nucleair Energieagentschap (NEA), een gespecialiseerd agentschap van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO).

Op de meerdaagse vergadering delen overheidsdeskundigen, afvalbeheerorganisaties en nucleaire autoriteiten hun kennis en ervaringen rond de maatschappelijke aspecten van het langetermijnbeheer van radioactief afval. Ze buigen zich met name over de vraag hoe een eindbestemming van het radioactieve afval op een participatieve

manier gerealiseerd kan worden, in samenspraak met alle betrokken partijen.

NIRAS is sinds 2000 lid van het *Forum on Stakeholder Confidence*. Al sinds de beginjaren van de partnerschappen STORA en MONA toont het FSC heel wat interesse voor het unieke samenwerkingsmodel tussen NIRAS en de partnerschappen in het oppervlaktebergingsproject. Dit jaar werd dieper ingegaan op initiatieven om jongeren bij deze participatieve projecten te betrekken.

De resultaten van het Forum on Stakeholder Confidence worden gepubliceerd en zijn beschikbaar op www.oecd-nea.org/rwm/fsc.

Op het jaarlijkse forum is er heel wat interesse voor het unieke samenwerkingsmodel tussen NIRAS en de partnerschappen STORA en MONA.